

Рабочая прогр



Форма
Ф СО ПГУ 7.18.2/06

Қазақстан Республикасының ғылым және білім министірлігі
С.Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Психология және педагогика кафедрасы

ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

«Мамандану практикумы 3, 4» пәні (2 бөлім)
050503 – Психология
мамандығының студенттеріне арналған

Павлодар

Лист утверждения к рабочей
программе дисциплины,
разработанной на основании
государственного
общеобязательного стандарта
образования специальности и
типовой программы



Форма
ФСО ПГУ 7.18.1/06

БЕКІТЕМІН

ОІ жөніндегі проректоры

_____ Пфейфер Н.Э.
«___» _____ 200__ ж.

Құрастырушы: аға оқытушы Жунусова А.Р.

Психология және педагогика кафедрасы

Жұмыс бағдарламасы

«Мамандану практикумы 3, 4» пәні бойынша (2 бөлім)

050503 – Психология мамандығының студенттеріне арналған

Жұмыс бағдарламасы 050503 – “Психология” мамандықтың Мемлекеттік стандарты және типтік оқу жоспары негізінде әзірленді. Қазақстан Республикасы білім және ғылым Министрлігінің Республикалық жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру оқу-әдістемелік Кеңесінің 22.06.06 жылғы хаттамасының шешімімен бекітілген.

Кафедра мәжілісінде ұсынылды “___” _____ 200 ж.
Хаттама № _____

Кафедра меңгерушісі _____ Кертаева К.М.

Филология, журналистика және өнер факультетінің оқу әдістемелік кеңесінде
мақұлданды
“___” _____ Хаттама № _____

ОӘК Төрайымы _____ М.В. Семенова

КЕЛІСІЛДІ

Факультет деканы _____ Ж.Т. Сарбалаев “___” _____ 200 ж.

ОӘБ МАҚҰЛДАНДЫ

ОӘБ бастығы _____ Л.Т. Головерина “___” _____ 200 ж.

1 Пәннің мақсаты мен міндеттері

1.1 Кіріспе

"Мамандану практикумы 3, 4" курсы психология бөлімі студенттерінің мектепте практикалық психологиялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру саласында кәсіби маңызды қасиеттер мен ептіліктерді қалыптастыруға, сондай-ақ ендірісте практикалық психологиялық қызметті ұйымдастыруды үйретуге бағытталады.

Студенттердің осы курсты оқып-үйрену аясында психодиагностика, психологиялық консультацияда, сондай-ақ мектеп пен ендірісте коррекциялық-дамытушы жұмыстарда қолданылатын, практикалық мақсаттарға неғұрлым барабар әдістер мен әдістемелер алынды. "Мамандану практикумын 3, 4" курсы оқып-үйрену барысында алынған білім, дағдылар, ебдейліктер студент-психологтардың педагогикалық және өндірістік практикасында табысты қолданылуы мүмкін.

1.2 Пәнді оқу мақсаты: студенттерді кәсіби іс-әрекет психологиясы туралы білімдермен қамтамасыз ету және студенттерге кәсіби іс-әрекет пен білім беру саласындағы психологияның теориялық-әдістемелік мәселелері бағыты бойынша тереңдетілген әдістемелік даярлауда көмек беру болып табылады.

1.3 Міндеттері:

- білім беру кеңістігі субъектілеріне практикалық психологиялық көмек көрсетудің дағдылары мен ебдейліктерін қалыптастыру;
- студенттердің оқудың мотивациясын, танымдық қабілеттіліктерін, сондай-ақ мектептің әр түрлі сынып оқушыларының тұлғалық ерекшеліктерін анықтау үшін қажет психодиагностика әдістемелерін меңгерту;
- мектепте психоконсультациялық жұмыс істеудің дағдыларын қалыптастыру;
- психологиялық коррекция тәсілдері мен техникаларын игерту;
- студенттердің педагогикалық қарым-қатынас өнері мен дағдыларын меңгерту;
- кәсіптің оның негізгі кезеңдерінде психологиялық сүйемелдеу , ебдейліктері мен дағдыларын қалыптастыру;
- кәсіби іс-әрекеттің әр түрлі аспектілерін психологиялық талдау әдістемелерін игерту;
- кәсіби іс-әрекет, кәсіби өзін-өзі анықтау, кәсіптік психодиагностика, кәсіби даярлық мәселелері бойынша білімдерді меңгерту.

2 Пререквизиттер:

"Жалпы психология", "Әлеуметтік психология", "Педагогикалық психология", "Психология бойынша практикум"; "Психодиагностика негіздері", "Психологиялық консультация негіздері". Курс аяқталған соң, меңгерілген білім бойынша студенттер емтихан тапсырады.



3. Пән мазмұны

3.1. Пәннің тақырыптық жоспары (к/о бөлімі, с/о ЖОБ бөлімі)							
№ п/п	Тақырыптардың атауы	Сағаттар саны					
		к/о			с/о		
		Тә ж	Сем	СӨЖ	Тәж	Сем	СӨЖ
1	2	3	4	5	6	7	8
1. Мамандану практикумы 3.							
	Кіріспе. Кәсіби іс-әрекетті психологиялық зерттеу.						
1	Кәсіпті сипаттау схемасы.	1	1		1		6
2	Профессиографиядағы модульді тұрғы.	1	1		1		6
3	Кәсіби мәнді қасиеттерді сараптамалық бағалауы.	1	1	5	1		6
	Кәсіби өзін-өзі айқындауды психологиялық қамтамасыз ету.						
4	Оқушының кәсіби мотивациясы.	1	1		1	1	6
5	Оқушылардың кәсіби бейімділік саласы.	1	1	6	1	1	6
6	Тұлға типі мен кәсіби іс-әрекет салаларының өзара байланысы.	1	1	6	1	6	
7	Оқушының Мен-тұжырымдамасы.	1	1		1		5
8	Жоғары сынып оқушыларының әлеуметтік кемелділігі.	1	1		1		5
	Кәсіби іс-әрекетті психологиялық қамтамасыз ету.						
9	Оқушыға жеке-дара тұрғыдан келу.	1	1	6	1		5
	Кәсіби іс-әрекеттегі психодиагностика						
10	Психомоториканы аппаратуралық бағалау.	1	1	6			5
11	Сенсомоторлық реттеудің сапасын салыстырмалы және біртұтас жинақталған көрсеткіштер арқылы бағалау, функционалдық күйді бағалау.	1	1	6	1		5
	Психологиялық кәсіби бейімделу.						

12	Әлеуметтік - психологиялық кәсіби бейімделу.	1	1	6			6	
13	Кәсіби бейімсіздену.	1	1	6			6	
14	Агрессивтілік бейімсізденудің көрінісі ретінде.	1	1	6			5	
	Кәсіби іс-әрекеттің қауыпсіздігін психологиялық қамтамасыз ету.							
15	Тәуекелге психологиялық даярлық.	1	1	6			6	
	Мектеп психологының іс-әрекет моделі.							
16	Мектеп психологының құқықтық мәртебесі мен рөлдік мәселелері.	1		5			5	
17	Әр түрлі елдердегі мектеп психологиялық қызметінің дамуы.	1		6		1	6	
18	Психологиялық-педагогикалық ілесу туралы жалпы ұғым.	1		6	1		5	
19	Мектеп психологы іс-әрекетінің негізгі бағыттары.	1		6		1	6	
20	Оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесі.	1		6	1	1	5	
21	Мектепте оқудың түрлі кезеңдеріндегі оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесінің мазмұны.	1		6		1	6	
Барлығы:		135с.	30	15	90	12	6	117
2. Мамандану практикумы 4.								
	Мектеп психологы іс-әрекетінің мазмұны.							
1	Мектеп психологының диагностикалық іс-әрекетінің мазмұны.		1		1		3	
2	Бала мен ата-ана қатынасының психодиагностикасы.	1		5			4	
3	Мектеп мотивациясының диагностикасы.	1	1	5	1		4	
4	Оқушылардың танымдық қабілеттерінің диагностикасы.		1	2	1		3	
5	Мектеп жасындағы тұлға диагностикасы.	1	1				4	

6	Психологиялық-педагогикалық консилиумды ұйымдастыру мен жүргізу.		1	2	1		3	
7	Мектеп психологының коррекциялық-дамытушылық әрекетінің мазмұны.		1	3			4	
8	Мектеп психологының кеңес беру іс-әрекетінің мазмұны.	1	1				3	
9	Психопрофилактикалық жұмыс.		1	3	1	1	4	
10	Мектеп психологының ағартушылық іс-әрекетінің мазмұны.		1				4	
11	Мектептегі психологиялық іс-әрекетті жоспарлау.	1		5			3	
12	Оқу жылы барысында мектеп психологы іс-әрекетінің жұмыс жоспары.	1		3			4	
13	Психолог және мектеп: өзара әрекеттесу мәселелері.	1		3			3	
14	Психолог және мектеп.		1	5	1		3	
	Педагогикалық қарым-қатынас психологиясы.							
15	Оқу-педагогикалық қарым-қатынастың жалпы сипаттамасы.	1	1			1	3	
16	Оқу-педагогикалық іс-әрекеттегі және қарым-қатынастағы "кедергі" ұғымы.	1	1			1	4	
17	Педагогикалық іс-әрекеттегі коммуникацияның психологиялық ерекшеліктері.		1 5		1	3		
18	Педагогикалық ұжымдағы қарым-қатынас ерекшеліктері.	1	1	5		1	4	
19	Педагогикалық қарым-қатынас өнерін меңгерудің әдіс-тәсілдері.	1	1	5			3	
20	Педагогикалық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға арналған тәжірибе сабағы.	1				1	4	
21	Сабақ барысындағы қарым-қатынас құрылымы.	1		5			4	
22	Педагогикалық қарым-қатынастағы этностық фактордың рөлі.	1		5			4	
Барлығы:		180с.	15	15	60	6	6	78
Барлығы:		225с.	45	30	150	18	12	195

3.2 Практикалық курстың мазмұны

1 Мамандану практикумы 3.

Кіріспе. Кәсіби іс-әрекетті психологиялық зерттеу.

1 тақырып. Кәсіпті сипаттау схемасы. Пәннің зерттеу объектісі мен әдістері. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Кәсіби іс-әрекеттің схемасын оқып-үйрену және практикалық қолдану. Жеке тежірибеде жақсы таныс кәсіпті таңдау. Ол жайында әңгімелесу, бақылау, өзін-өзі бақылау әдістерін қолдана отыра қосымша мағлұматтарды жинау.

2 тақырып. Профессиографиядағы модульді тұрғы. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Профессиограмманы модульдік құрастыру әдістемесін игеру. Жабдықтау. Әр түрлі кәсіптердің психологиялық модульдері тізбесі. Жұмыс істеу тәртібі.

3 тақырып. Кәсіби мәнді қасиеттерді сараптамалық бағалауы. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Кәсіби мәнді қасиеттерді карточкаларды дәрежелік орналастыру арқылы сараптамалық бағалауды алудың әдістемесін меңгеру.

Кәсіби өзін-өзі айқындауды психологиялық қамтамасыз ету.

4 тақырып. Оқушының кәсіби мотивациясы. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Кәсіби іс-әрекеттің мотивтерін оқып-үйрену. Жабдықтар.

5 тақырып. Оқушылардың кәсіби бейімділік саласы. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Кәсіби іс-әрекеттің әр түрлі саласына бейімділігін зерттеу. Жабдықтар.

6 тақырып. Тұлға типі мен кәсіби іс-әрекет салаларының өзара байланысы. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Дж.Холланд әдістемесі бойынша тұлға типін анықтау. Жабдықтар.

7 тақырып. Оқушының Мен-тұжырымдамасы. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Жоғары сынып оқушыларына кәсіби-мансаптық өзін жүзеге асырумен байланысты өзін-өзі дамыту қажеттілігін саналы ұғынуда консультациялық көмек көрсету. Оларда кәсіптік бағдар міндеттерін шешудегі Мен-тұжырымдаманың құрамдас бөлігі ретіндегі "Мен"-нің әлеуметтік бейнесінің қалыптасу деңгейін анықтау. Жұмыс істеу тәртібі.

8 тақырып. Жоғары сынып оқушыларының әлеуметтік кемелділігі. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Әлеуметтік кемелділіктің құрауыштарын психодиагносталау және жоғары сынып оқушыларының өзін-өзі тану белсенділігін ояту. Жабдықтар. Қарындаш немесе фломастер, қаламсаптар. Жұмыс тәртібі. Зерттеу жасөспірімдік немесе баланң жас топтарында (14-17 жастағы) өткізілуі мүмкін.

Кәсіби іс-әрекетті психологиялық қамтамасыз ету.

9 тақырып. Оқушыға жеке-дара тұрғыдан келу. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Оқытудың тиімділігін арттыру үшін психодиагностикалық мәліметтерді қолданудың дағдыларын қалыптастыру. Жабдықтар.

Кәсіби іс-әрекеттегі психодиагностика.

10 тақырып. Психомоториканы аппаратуралық бағалау. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Адамның психомоторлық саласын диагностикалаудың аппаратуралық әдістемелерімен танысу. Жабдықтар. "СЧС-93" приборы. Аппатуралық "СЧС-93" кешені (Сафонов, Чесноков, Суворов) авторлардың өндіріс, спорт және оқу іс-әрекеті саласындағы психомоториканы зерттеу жайлы он жыл бойы істеген еңбектерінің жинақталған қорытындысы. Аппатураның режимін, зерттеу шарттарын, тест тапсырмаларының күрделілігін, сыналушыға нұсқауды өзгерту негізінде нақты әдістемелерің мазмұны тестілеу міндеттеріне байланысты елеулі түрде өзгертілуі мүмкін.

11 тақырып. Сенсомоторлық реттеудің сапасын салыстырмалы және біртұтас жинақталған көрсеткіштер арқылы бағалау, функционалдық күйді бағалау. Кіріспе ескерту. Салыстырмалы талдау үшін, сондай-ақ салыстырмалы және біртұтас жинақталған көрсеткіштерді есептеу үшін салыстыруға келетін шкаладағы алғашқы көрсеткіштер қажет. Осы мақсатта алғашқы көрсеткіштерді өсу және кему барысына қарай сыналушылардың іріктемесін зерттеушіге қажетті топтар санына бөледі. Сенсомоторлық реттеудің сапаларын бағалауда сыналушыда қателесу (үлгіден ауытқу), таралу (немесе стандарты ауытқу) және тесті орындау уақыты неғұрлым көп болса, соғұрлым онда тиісінше дәлдік, турақтылық, және шапшандық аз болатынын есте ұстау керек. Сондықтан сенсомоторлық реттеудің осы қасиеттерін бағалау да сыналушылар алдын ала бастапқы көрсеткіштерінің кемуі бойынша орналасады.

Психологиялық кәсіби бейімделу.

12 тақырып. Әлеуметтік - психологиялық кәсіби бейімделу. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Әлеуметтік-психологиялық бейімделудің деңгейлерін бағалау. Жабдықтар.

13 тақырып. Кәсіби бейімсіздену. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Кәсіби бейімсізденудің психологиялық және физиологиялық деңгейлерін бағалау. Жабдықтар.

14 тақырып. Агрессивтілік бейімсізденудің көрінісі ретінде. Кіріспе ескерту. Сабақ мақсаты. Тұлғалық агрессивтілік деңгейін бағалау. Жабдықтар.

Кәсіби іс-әрекеттің қауыпсіздігін психологиялық қамтамасыз ету.

15 тақырып. Тәуекелге психологиялық даярлық. Кіріспе ескерту. Сабақтың мақсаты. Адамның іс-әрекетінің табыстылығы оның тұлғалық қасиеттеріне елеулі түрде байланысты. Теуекелге даярлықтың көрсеткіштерін бағалау үшін тестермен танысу.

Мектеп психологының іс-әрекет моделі.

16 тақырып. Мектеп психологының құқықтық мәртебесі мен рөлдік мәселелері. Психологиялық қызметтің білім саласындағы орны. Мектеп психологы мәртебесінің мазмұны. Мектеп психологының негізгі құқықтықтары мен міндеттері. Мектеп психологының кәсіби іс-әрекетінің әдебі. Мектеп психологының жауапкершілік дәрежесі.

17 тақырып. Әр түрлі елдердегі мектеп психологиялық қызметінің

дамуы. Мектеп психологиялық қызметінің (МПК) шетелдердегі моделі (АҚШ, Англия, Франция, Жапония, Испания). Мектеп психологиялық қызметінің Ресейдегі дамуы. Мектеп психологиялық қызметінің Қазақстан Республикасында дамып, қалыптасуы. Қазіргі кездегі мектеп психологиялық қызметінің проблемалары.

18 тақырып. Психологиялық-педагогикалық ілесу туралы жалпы ұғым. Мектеп психологиялық іс-әрекетінің ерекшеліктері. МПК-ның түрлі теориялық және әдіснамалық негіздері.

19 тақырып. Мектеп психологы іс-әрекетінің негізгі бағыттары. Мектептің қолданбалы психодиагностикасы. Оқушылармен психокоррекциялық және қолданбалы жұмыс.

20 тақырып. Оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесі. Бала мен мектеп ортасы арасындағы өзара әрекеттестік. Мектеп психологының кәсіби міндеттері.

21 тақырып. Мектепте оқудың түрлі кезеңдеріндегі оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесінің мазмұны. Бастауыш сынып оқушыларына қойылатын психологиялық-педагогикалық талаптар.

3.3 Практикалық курстың мазмұны

2 Мамандану практикумы 4.

Мектеп психологы іс-әрекетінің мазмұны.

1 тақырып. Мектеп психологының диагностикалық іс-әрекетінің мазмұны. Диагностикалық минимум туралы жалпы ұғым. Оқушының психологиялық-педагогикалық картасы. Психологиялық зерттеу барысындағы оқушыны бақылау схемасы.

2 тақырып. Бала мен ата-ана қатынасының психодиагностикасы. Ата-аналарға арналған анкеталар. "Жанұя суреті" проективтік әдістемесі. Рене-Жилдің бала мен ата-ана арасындағы қатынасты зерттеу әдістемесі. "Жанұя тәрбиесінің стилдері" әдістемесі.

3 тақырып. Мектеп мотивациясының диагностикасы. Оқу мотивациясы және оның түрлері туралы жалпы ұғым. Оқушылардың мектеп мотивациясының деңгейі мен мазмұнын бағалауға арналған анкеталар. Оқудың түрлі сатысындағы оқу мотивациясының диагностикасын жүргізу процедурасы.

4 тақырып. Оқушылардың танымдық қабілеттерінің диагностикасы. Еңбек қабілеттілігі мен ақыл-ой іс-әрекетінің темпін зерттеуге арналған тесттер. Оқушылардың танымдық іс-әрекетінің мазмұндық ерекшеліктерін зерттеуге арналған әдістемелер: бастауыш мектеп жасы, орта мектеп жасы, жоғары мектеп жасы.

5 тақырып. Мектеп жасындағы тұлға диагностикасы. Тұлға ерекшеліктерін зерттеудің проективтік әдістері. Жасөспірімдік шақтағы тұлға диагностикасы. Жоғары сынып оқушыларының кәсіби бағдарлары мен кәсіби қызығушылықтарының диагностикасы. Тереңдетілген диагностикалық

зерттеу жөнінде жалпы ұғым.

6 тақырып. Психологиялық-педагогикалық консилиумды ұйымдастыру мен жүргізу. Психологиялық-педагогикалық консилиум туралы жалпы ұғым. Консилиумға қатысушылар мен олардың рөлі. Олардың жұмыс мазмұны мен түрі. Консилиумға ұсынатын психологтың атқарған жұмыстары жөніндегі негізгі құжаттары.

7 тақырып. Мектеп психологының коррекциялық-дамытушылық әрекетінің мазмұны. Коррекциялық-дамытушылық жұмысты жүргізуге қойылатын негізгі міндеттер мен талаптар. Коррекциялық-дамытушылық жұмысты ұйымдастырудың принциптері. Топтық коррекциялық-дамытушылық жұмыстың дәстүрлі және дәстүрлі емес түрлері. Коррекциялық-дамытушылық жұмыстың бағыттары мен түрлері.

8 тақырып. Мектеп психологының кеңес беру іс-әрекетінің мазмұны. Мектептегі кеңес беру жұмысын жүргізуге қойылатын негізгі талаптар. М.Р.Битянова моделі бойынша кеңес беру жұмысының үш негізгі жағдаяты. Мұғалімдер, ата-аналар және оқушыларға кеңес беру ерекшеліктері.

9 тақырып. Психопрофилактикалық жұмыс. Мектеп психологының психопрофилактикалық жұмысының негізгі мазмұны. Қазіргі кездегі мектеп жағдайларына байланысты туындайтын негізгі психопрофилактикалық проблемалардың мазмұны. Әр түрлі мектеп жасында психопрофилактикалық жұмыс жүргізудің ерекшеліктері.

10 тақырып. Мектеп психологының ағартушылық іс-әрекетінің мазмұны. Мектеп психологының ағартушылық іс-әрекетінің негізгі мазмұны. Мектеп психологының ата-аналармен, балалармен және мұғалімдермен ағартушылық жұмыс жүргізу ерекшеліктері.

11 тақырып. Мектептегі психологиялық іс-әрекетті жоспарлау. Психологиялық-педагогикалық ілесудің маңызды технологиялары. Ілесудің негізгі сатылары және психолог қатысуының түрлері. Мектептегі психологиялық-педагогикалық ілесуді жоспарлауға негізгі тұрғылар.

12 тақырып. Оқу жылы барысында мектеп психологы іс-әрекетінің жұмыс жоспары. Психологтың жұмыс кестесі: апталық кесте және оның мазмұны. Психологтың бүкіл оқу жылына жасалатын тиімді жұмыс жоспарын құру.

13 тақырып. Психолог және мектеп: өзара әрекеттесу мәселелері. Қатынастарды құру мәселелері. Психолог - мектеп әкімшілігі. Психолог - педагогикалық ұжым.

14 тақырып. Психолог және мектеп. Психолог - мектеп әкімшілігі: бағыну мәселесі. Тәуелсіздік пен дербестік дәрежесі.

Педагогикалық қарым-қатынас психологиясы.

15 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынастың психологиялық негіздері. Білім беру барысындағы бірлескен оқу іс-әрекеті мен қарым-қатынас. Өзара әсер етудің жалпы сипаттамасы (субъект-субъектілік өзара әрекет).

16 тақырып. Оқу-педагогикалық қарым-қатынастың жалпы

сипаттамасы. Қарым-қатынастың негізгі жолдары. Қарым-қатынастың оқуға әсерінің сипаттамасы. В.Я. Ляудис бойынша оқушы-мұғалім бірлескен іс-әрекетінің тиімді жүйесі. Педагогикалық қарым-қатынастың негізгі бағыттары және олардың тиімділігі. Педагогикалық қарым-қатынас деңгейлері.

17 тақырып. Оқу-педагогикалық іс-әрекеттегі және қарым-қатынастағы "кедергі" ұғымы. Қарым-Қатынас қиындығының жалпы сипаттамасы. Педагогикалық қарым-қатынастың проблемалық аумақтары (этносаралық байланыс мәселесі, жастық, жекедаралық айырмашылықтар мәселесі, педагогикалық іс-әрекеттің өзін ұйымдастырудың мәселелері).

18 тақырып. Педагогикалық іс-әрекеттегі коммуникацияның психологиялық ерекшеліктері. Коммуникативтік процесс және оның құрылымы. Коммуникация деңгейлері. Қарым-қатынас мәнері және оның түрлері, тыңдау техникасы және екпінмен сөйлеу.

19 тақырып. Педагогикалық ұжымдағы қарым-қатынас ерекшеліктері. Педагогикалық ұжымдағы қоғамдық ұстанымдар, талғамдар, қызығушылықтар, достық және бірлескен еңбек. Педагогикалық шиеленістерді шешудің жолдары. Ұжымның ынтымақтастығы.

20 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынас өнерін меңгерудің әдіс-тәсілдері. Педагогикалық қарым-қатынастың операциялдық әдіс-тәсілдері: сендіру, еліктеу, жұғу, сәйкестену және т.б. Педагогикалық тәжірибе және қарым-қатынас ерекшеліктері.

21 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынас дағдыларын қалыптастыруға арналған тәжірибе сабағы. Педагогикалық қабілеттерге арналанған анкеталарды жүргізу. Болашақ мұғалімдердің педагогикалық мәнді қасиеттерін қалыптастыруда сөйлеу ерекшеліктерін, қозғалыс темпін, жүйке жүйесі типін және ақыл-ой тездігін ескеру.

22 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынастағы этностық фактордың рөлі. Триандистің қарым-қатынас моделі мен байланыс мәдениеті. Педагогикалық қарым-қатынас барысында мәдени факторлар мен вербалдық және вербалдық емес қарым-қатынас түрлерін тиімді пайдалану.

3.4 Семинар сабақтарының үлгі жобасы

1 Мамандану практикумы 3.

1 тақырып. Мамандықты сипаттау схемасы. Схеманың тиісті бөлімдеріне сәйкес кәсіби іс-әрекеттің ерекшеліктерін сипаттау. Сабақтың қорытындысы кәсіптік іс-әрекетті сипаттау болып табылады.

2 тақырып. Профессиографияға модульді тұрғы. Мамандықпен танысқаннан кейін (бақылау арқылы, әңгімелесу, құжаттарды талдау) алынған ақпаратты модульдердің сипаттамасымен салыстыру. Содан кейін олардың ішінен сол мамандыққа сәйкес келетінін таңдап алу керек. Тапсырманы орындау нәтижесі бойынша аталған модульдерден құралған қандай да бір кәсіптің психологиялық сипаттамасы ұсынылуы тиіс.

3 тақырып. Кәсіби мәнді қасиетгерді сараптық бағалау. Жабдықтар. Шамамен машинкаға басылған мәтіннің сегізден бір бөлігіндей қалың қағаздан жасалған карточкалар жиынтығы. Әрбір карточкада қасиеттердің бірі жазылады немесе теріп басылады, оның мағынасы түсіндірілсе тіптен дұрыс болар еді. Жұмыс тәртібі. Нәтижелерді өңдеу. Сабақтың хаттамасын рәсімдеу. Психологиялық қасиеттердің кәсіби мәнділігі. Сараптамалық бағалаудың жиынтық қорытындысы.

4 тақырып. Оқушының кәсіби мотивациясы. Кәсіби іс-әрекеттің жетекші мотивтерін анықтауға арналған сауалдама және жауап беруге арналған парақ қағаз. Жұмыс тәртібі. Зерттеу жеке-дара түрде де, сондай-ақ, топта да жүргізілуі мүмкін. Нәтижелерді өңдеу.

5 тақырып. Оқушылардың кәсіби қалауларының аумағы. Йоваши сауалдамасының түрлендірілген нұсқасы және жауап беруге арналған парақ қағаз. Жұмыс тәртібі. Жауап парағы жеке-дара немесе топта толтырылады. Нұсқау. Нәтижені өңдеу.

6 тақырып. Тұлға типі мен кәсіби іс-әрекет аумағының өзара байланысы. Дж.Холланд сауалдамасы және жауап беруге арналған парақ қағаз. Жұмыс тәртібі. Жауап бланкісі жеке-дара немесе топта толтырылуы мүмкін. Нұсқау. Нәтижелерді өңдеу. Алынған мәліметтерді талдау Дж. Холланд бойынша белгілі бір тұлға типіне сәйкес келетін және белгіленген жауаптардың ең көп санын құрайтын бағаналарды бөліп көрсету жолымен жүзеге асады.

7 тақырып. Оқушының Мен-тұжырымдамасы. Зерттеу 8-ден 30 адамға дейін болатын ересек жасөспірімдер тобында өткізілуі мүмкін. 1-тапсырма. "Менің қазіргі және болашақтағы әлеуметтік рөлім". Нәтижелерді өңдеу және түсіндіру. 2-тапсырма. "Өзін-өзі жүзеге асырудың резервтері". Нәтижелерді өңдеу және түсіндіру.

8 тақырып. Жоғары сынып оқушыларының әлеуметтік жетілуі. Зерттеу кешенді қолданылатын немесе бірінен-бірі тәуелсіз болатын екі әдістемелік тәсілден тұрады. 1-тапсырма. "Менің МЕН әлемім". Нұсқау. Нәтижелерді өңдеу. 2-тапсырма. "Менің өмірімнің оқиғалары". Нұсқау. Нәтижелерді өңдеу.

9 тақырып. Оқушыға жеке-даралық тұрғы. 1. Оқушыларды Айзенк, Шуберт, ММРІ әдістемесі бойынша зерттеу мәліметтері. 2. Әр түрлі дара тұлғалық-педагогикалық ерекшеліктері бар оқушыларға психологиялық-педагогикалық әсер етудің дұрыс делінетін тәсілдерінің жиынтық кестесі. Жұмыс тәртібі. Сабақ қорытындысы ретінде оқушыға оның дара тұлғалық-психологиялық ерекшеліктеріне сәйкес психологиялық-педагогикалық әсер ету тәсілдерін қолдану жөніндегі нұсқаушыға тұжырымдалған ұсыныстар болуы тиіс.

10 тақырып. Психомоториканы аппаратуралық бағалау. Әдістемелік кешен уақыт пен кеңістік параметрі бойынша сенсомоторлық реттеудің дәлдігін, тұрақтылығын, шапшандығы мен қарқындылығын (қозу деңгейін) тікелей бағалауға мүмкіндік береді. Оның құрамында күрделілігі бойынша тоғыз деңгейі бар тесттер кіреді. Бұл психомоторлық реттеудің

моторлық, сенсорлық, ойлау, көру және есту құрауыштарын саралап жіктелген бағаларын (салыстырмалы), сондай-ақ біріктіріліп жинақталған сипаттамаларын (орташа) бағалауға мүмкіндік береді. Оның үстіне жеке және салыстырмалы көрсеткіштер бойынша жүйке жүйесінің қасиеттерін (қозу процесінің күші мен орнықсыздықты (лабилділікті) бағалауға болады, сондай-ақ психомоторлық реттеудің бір қатар ерекшеліктерін: сыртқы шектеулерге деген сезгіштігін, моторлығын, тапсырманы орындаудың дәлдігі (немесе шапшаңдығы) мен күш жұмсауды мейлінше арттыруға (немесе азайтуға) деген қимыл-қозғалыс бағдарларының көрінуін бағалауға болады. СЧС-93 приборын сипаттау. Жұмыс режимі. Жарыққа деген қарапайым сенсомоторлық реакция режимі. Көрсеткіштерді есептеу.

11 тақырып. Сенсомоторлық реттеу қасиеттерін функционалдық күйдің салыстыралы және интегралдық көрсеткіштері арқылы бағалау. Шкалаға бірдей, тең интервалдарды (кездесу жиілігі бойынша) көшіру. Стандарттық ауытқудың шамасына сәйкес балға ауыстыру. Процентиль шкаласы бойынша нормалау (мөлшерлеу). Саралап жіктелген деңгейлік бағалау. Бірігіп жинақталған экспресс-баға. Сыналушы топтарың күйлерінің өзгеруін бағалау. Жеке-дара бағалау. Сенсомоторлық реттеудің сапасы мен функционалдық күйді салыстырмалы және біртұтас жинақталған көрсеткіштер бойынша бағалау. Жабдықтар. Зерттеудің мәліметтері (бастапқы көрсеткіштер). Жұмыс тәртібі.

12 тақырып. Әлеуметтік-психологиялық кәсіби адаптация. Сауалнама және дешифратор. Жұмыс тәртібі. Нұсқау. Әлеуметтік-психологиялық бейімделу деңгейі бағаланатын маманды таңдау. Оның мамандығының ерекшелігіне байланысты ұсынылатын сауаламаға түзетулер енгізіледі. Нәтижелерді өңдеу. Сыналушылардың жауаптары дешифратормен салыстырылады және балл бойынша бағаланады.

13 тақырып. Кәсіби дезадаптация. Сауалдама, кілт, дешифратор. Жұмыс тәртібі. Эксперимент жеке-дара түрде не топта жүргізілуі мүмкін. Нұсқау. Нәтижелерді өңдеу. Сыналушылардың жауабын дешифратормен салыстыру. Жеке белгілер бойынша балл көрсеткіштерін санау. Бейімсіздену деңгейіне баға беру.

14 тақырып. Агрессивтілік дезадаптацияның көрінісі ретінде. Басса-Дарк сауалдамасы, кілт, жауап парағы. Жұмыс тәртібі. Сыналушыларға нұсқаумен қоса сауалдама беріледі. Нәтижелерді өңдеу. Ең әуелі кілтке сәйкес әрбір шкала бойынша балдар жиынтығы (жалпы саны) есептеледі. Сауалдама бар болғаны агрессивтіліктің бес диагностикалық шкаласын құрайды. Ары қарай бүкіл тест бойынша балдар жиынтығы есептеледі. .

15 тақырып. Тәуекелге психологиялық даярлық. 1-тапсырма. Тәуекелге бейімділіктің көрінуін анықтау. Жабдықтар. Шуберт сауалдамасы, жауап парағы. Жұмыс тәртібі. Зерттеу жеке-дара түрде не топта жүргізілуі мүмкін. Нәтижелерді өңдеу және түсіндіру. 2-тапсырма. Тәуекелге ұмтылудың көрінуі және мақсат пен жетістікке жету мотивациясы деңгейін анықтау. Жабдықтар. Т.Элерс сауалнамасы. Жауап парағы. Нәтижелерді түсіндіру және тәртібі.

3.5 Семинар сабақтарының үлгі жобасы

2 Мамандану практикумы 4.

1 тақырып. Психологиялық-педагогикалық консилиумды ұйымдастыру мен жүргізу. Олардың жұмыс мазмұны мен түрі. Консилиумға ұсынатын психологтың атқарған жұмыстары жөніндегі негізгі құжаттары.

2 тақырып. Мектеп психологының коррекциялық-дамытушылық әрекетінің мазмұны. Топтық коррекциялық-дамытушылық жұмыстың дәстүрлі және дәстүрлі емес түрлері. Коррекциялық-дамытушылық жұмыстың бағыттары мен түрлері.

3 тақырып. Мектеп психологының кеңес беру іс-әрекетінің мазмұны. Мұғалімдер, ата-аналар және оқушыларға кеңес беру ерекшеліктері.

4 тақырып. Психопрофилактикалық жұмыс. Қазіргі кездегі мектеп жағдайларына байланысты туындайтын негізгі психопрофилактикалық проблемалардың мазмұны. Әр түрлі мектеп жасында психопрофилактикалық жұмыс жүргізудің ерекшеліктері.

5 тақырып. Мектеп психологы іс-әрекетінің негізгі бағыттары. Оқушыларды, олардың ата-аналары мен мұғалімдеріне кеңес беру және ағарту. Кеңес берудің негізгі бағыттары. Әлеуметтік-диспетчерлік іс-әрекет.

6 тақырып. Әр түрлі мектеп жасындағы оқушыларға қойылатын психологиялық-педагогикалық талаптар. Психолог - оқушылар. Психолог – ата-аналар. Мектеп психологының кәсіби даярлығы мәселесі.

7 тақырып. Психологиялық-педагогикалық ілесу туралы жалпы ұғым. МПҚ-ның түрлі моделдерінің ғылыми-тәжірибелік негіздемесі. Психологиялық-педагогикалық ілесу туралы жалпы ұғым.

8 тақырып. Мектеп психологы іс-әрекетіндегі жұмыс құжаттарының түрлері мен ерекшеліктері. Оқу жылы барысында мектеп психологы іс-әрекетінің жұмыс жоспары. Мектептегі психологиялық іс-әрекетті жоспарлау. Мектеп психологының диагностикалық іс-әрекетінің мазмұны. Бала мен ата-ана қатынасының психодиагностикасы. Психологиялық-педагогикалық консилиумды ұйымдастыру мен жүргізу. Мектеп психологының коррекциялық-дамытушылық әрекетінің мазмұны. Мектеп психологының кеңес беру іс-әрекетінің мазмұны. Психопрофилактикалық жұмыс. Мектеп психологының ағартушылық іс-әрекетінің мазмұны.

9 тақырып. Мектептегі оқудың әр түрлі кезеңдеріндегі оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесі туралы жалпы ұғым. Оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесі (негізгі параметрлері). Орта мектеп буынында оқитын оқушының психологиялық-педагогикалық мәртебесінің мазмұны. Жоғары сынып оқушысының психологиялық-педагогикалық мәртебесі.

10 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынас құрылымы. Іскерлік қарым-қатынас дағдылары. Педагогтың сыртқы өзіндік реттелуіндегі өзін-өзі

бақылау, өзіндік сын және мәдениеттің рөлі. Іскерлік әңгіме және пікірталас. Қарым-қатынастың вербалдық емес түрлері: (ым-ишара, қозғалыстар, дауыс тембрі, интонация, пауза) және оларды педагогикалық іс-әрекетте тиімді пайдалану. Мадақтау түрлері және олардың тиімділігі. Педагогикалық қарым-қатынас стилдері. Педагогикалық қарым-қатынас өнерінің құрылымы.

11 тақырып. Болашақ педагогтың коммуникативтік дағдылары. Педагогтың сыртқы әлпеті мен стилі. Қарым-қатынастың эмоционалдық жағы және оны реттеу. Педагогикалық қарым-қатынас процесіндегі психологиялық байланысты тұрғызу.

12 тақырып. Сабақ барысындағы қарым-қатынас құрылымы. Педагогикалық қарым-қатынас мәдениеті. Педагогикалық қарым-қатынас ерекшеліктері. Сабақтағы қарым-қатынас құрылымы.

13 тақырып. Оқу-педагогикалық қарым-қатынастың жалпы сипаттамасы. Педагогикалық қарым-қатынастың негізгі бағыттары және олардың тиімділігі. Педагогикалық қарым-қатынас деңгейлері.

14 тақырып. Оқу-педагогикалық іс-әрекеттегі және қарым-қатынастағы "кедергі" ұғымы. Педагогикалық қарым-қатынастың проблемалық аумақтары (этносаралық байланыс мәселесі, жастық, жекедаралық айырмашылықтар мәселесі, педагогикалық іс-әрекеттің өзін ұйымдастырудың мәселелері).

15 тақырып. Педагогикалық қарым-қатынастағы этностық фактордың рөлі. Педагогикалық қарым-қатынас барысында мәдени факторлар мен вербалдық және вербалдық емес қарым-қатынас түрлерін тиімді пайдалану.

3.6. Күндізгі оқу бөліміне арналған СӨЖ мазмұны

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат көлемі
1	Тәжірибелік сабақтарға дайындалу, үй тапсырмаларын орындау	Конспект Керекті кестелер ж/е т.б. дайындау	Сабаққа қатысу	(45*1) 45
2	Семинар сабақтарға дайындалу, үй тапсырмаларын орындау	Жұмыс дәптері, конспект	Сабаққа қатысу	(30*1) 30
3	Аудиториялық сабақтардың мазмұнына кірмеген материалды зерделеу	Есеп беру	Баяндаманы қорғау	15
4	Семестрлік тапсырмаларды орындау	Реферат	Қорғау	(2*20) 40
5	Бақылау жұмыстарына дайындалу		РК 1, РК 2,	20
Барлығы:				150

3.7. Сырттай оқу бөліміне арналған СӨЖ мазмұны

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат көлемі
---	----------	----------------	--------------	--------------

1	Тәжірибелік сабақтарға дайындалу, үй тапсырмаларын орындау	Конспект Керекті кестелер ж/е т.б. дайындау	Баяндаманы қорғау	(18*1) 18
2	Семинар сабақтарға дайындалу, үй тапсырмаларын орындау	Жұмыс дәптері, конспект	Сабаққа қатысу	(12*1) 12
3	Аудиториялық сабақтардың мазмұнына кірмеген материалды зерделеу	Есеп беру	Баяндаманы қорғау	80
4	Тестерді құрастыру	Конспект	Жазбаша талдау	2
5	Тақырып бойынша глоссарий құрастыру	Есеп беру	Жазбаша талдау	4
6	Бақылау жұмысын дайындау	Бақылау жұмысы	Баяндаманы қорғау	8
7	Тақырып бойынша семестрлік тапсырмаларды орындау	Есеп беру	Қорғау	51
8	Бақылау іс-шараларына дайындалу		АБ 1, АБ 2 (тестілеу)	20
Барлығы:				195

3.8 Студенттердің өзіндік жұмыстарының үлгі жобасы

1 Мамандану практикумы 3.

1 тақырып. Практикалық психологқа қойылатын кәсіби талаптар. Практикалық психологтың кәсіби және тұлғалық қасиеттерінің сай келуі. Психолог өз ойын жазба мен ауызша түрде айта алу және психологиялық қорытындыны кәсіби түрде нәтижелелеу.

2 тақырып. Оқу үрдісінде психологиялық құрылымы қалыптастыру. Психологиялық бөлімінің құрылымы. Оқу үрдісіндегі психологиялық құрылымның негізгі міндеттері. Оқу үрдісіндегі психологиялық құрылымның даму тенденциясы.

3 тақырып. Балалар мен ата-аналарға кеңес беру ерекшелігі. Кеңес берудің жоспарлау міндетіне коррекциялық жұмыстарды енгізу. Бала мен ата-аналарға тікелей және қосалқы әсер ету. Ата-аналар тарсырысы және бала проблемасы. Ата-анаға және балаға әсер етудің мінездемесі.

4 тақырып. Балалар мен ата-аналарға кеңес берудің әдістері. Ақпараттарды жинау және әсер ету тәсілі. Әңгімелесу ақпаратты жинаудың және әсер етудің негізгі әдіс ретінде. Сауалдар ақпарат жинаудың негізгі әдіс ретінде. Сауал түрлері. Генограмма әдісі. Суреттік және өзге де жобалы әдістер. Бала мен үлкен адамның біріккен әрекеттерінің әдістері. Ойындық әдістер. Эмоционалдық-тұлғалық ортаның диагностикасының әдістері.

5 тақырып. Оқушының мектепке психологиялық даярлығы. Мектепке даярлық проблемасының шешу жолдарының әдістері. Балалардың жас ерекшеліктеріне байланысты психодиагностикалық әдістер, олардың нәтижелілігі.

2 Мамандану практикумы 4.

1 тақырып. Мектептің педагогикалық ұжымының әлеуметтік-психологиялық ерекшелігі. Педагогикалық ұжымның дамуының әр сатыларындағы мінездемесінің ерекшелігі. Педагог типологиясы. Мектептің педагогикалық ұжымының әрекетінің принципі.

2 тақырып. Педагогикалық ұжымдардың мүшелерінің негізгі ерекшеліктеріне психологиялық диагностика өткізу. Педагогтың кәсіби құрылымының қызметі. Педагогикалық ұжым мүшелерінің ерекшеліктерін зерттеуге ерекшелігі. Оқу орнында ашық сабақ өткізу барысындағы психологтың қызметі. Педагогикалық ұжымның кәсіби қызметін психодиагностикалық зерттеуіне қойылатын талаптар.

3 тақырып. Педагогтарға психологиялық кеңес беру. Педагогтарға кеңес берудің негізгі міндеттері. Кеңес берудің негізгі психологиялық бағдарларының негізі. Психологиялық кеңес берудің түрлері. Мектепке дейінгі, мектептегі, арнайы тәрбие-білім беру мекемелеріндегі психологтың кеңес беру жұмысының спецификасы.

4 тақырып. Педагогикалық ұжымдағы психологтың коррекциялық әрекеті. Педагогпен психологтың психокоррекциялық жұмысының негізгі принциптері. Педагог тобымен психологтың жұмысының әдістемелік ұсынысы. Педагогтарға психологиялық көмек көрсетуінің ұйымдастырудың этаптары.

5 тақырып. Шектеулі мүмкіндіктері бар балаларды психологиялық-педагогикалық зерттеудің принциптері мен әдістері. Отбасы және балабақша тобы жағдайында бала дамуын бақылауды ұйымдастырудың тәсілдері. Шектеулі мүмкіндіктері бар балалармен диагностикалық-коррекциялық жұмысты жоспарлау. Әр жас кезеңіндегі баланың психо-физиологиялық дамуын бағалауға арналған әдістемесінің диагностикалық кешені.

6 тақырып. Мектепке дейінгі жастағы баламен психокоррекциялық-дамытушылық жұмыс істеу жүйесіндегі ойын терапиясы. Балалардың ойынын сараптаудың басты параметрлері. Дамуында мектепке дейінгі жастағы балалар ойыны мен дисгармониялық дамудағы балалар ойыны арасындағы негізгі ерекшеліктер. Балалар мен ересектердің ойын арқылы қарым-қатынас жасауы – психокоррекциялық жұмыстардың түпқазығы.

3.9 Бақылау жұмыстың тақырыптары

1 Мамандану практикумы 3.

1. Психодиагностиканың мәні, міндеттері мен қызметі.
2. Диагностиканың негізгі зерттеу әдістері. Байқау мен эксперимент.
3. Тестер және тестілеу. Тестерді түрлерге бөлу.
4. Психологиялық көмек көрсету кезеңіндегі диагностикалық деректерді

қолдану ерекшеліктері.

5. Мәліметтерді түсіндіру және өңдеу әдістерінің негізгі санағы.
6. Психологиялық кеңес берудің әдіснамалық негіздері.
7. Кеңес беру процесінің құрылымы.
8. Кеңес берудегі психологтың рөлі мен орны.
9. Кеңес берушіге қойылатын талаптар мен эффективті моделі.
10. Кеңес беру түрлері мен формалары.

2 Мамандану практикумы 4.

1. Психокоррекция пәні, мақсаты, міндеттері және қызметі.
2. Психокоррекция психолог іс-әрекетінің бағыты ретінде.
3. Психологиялық денсаулықтың құрылымы және оның бұзылушылық критериялары.
4. Балалармен және жеткіншектермен психокоррекциялық жұмыстың негізгі түрі.
5. Жеке тұлғалық психокоррекция.
6. Психокоррекцияның ғылыми пән ретінде даму тарихы.
7. Психотерапевтік көмекті ұйымдастыру негіздері.
8. Психотерапия әдістерінің классификациясы.
9. Психотерапияның интердисциплинарлық негіздері.

Выписка из рабочего
учебного плана
специальности



Форма
Ф СО ПГУ 7.18.1/10

050503 – Мамандану практикумы 3, 4
мамандықтың оқу жұмыс жоспарынан көшірме

Пәннің атауы: « Мамандану практикумы 3, 4»

Оқу түрі	Бақылау түрі						Сағ. бойынша студенттердің жұм. көлемі			Семестр және курс бойынша сағаттың бөлінуі								
	емтихан	сынақ	КЖ	КР	РГР	жұмысы	барлығы			пр.	сем	СӨЖ	пр	сем	СӨЖ	ОСӨЖ		
							жалпы	ауд	СӨЖ							МБ	ВМП	
ОСО базасында күндізгі, мамандану практикумы 3	6						135	45	90	6 семестр								
										22	22,5	90						
ОСО базасында күндізгі, мамандану практикумы 4	7						90	30	60	7 семестр			15	15	60			
										225	75	150						
ВПО базасында сырттай, мамандану практикумы 3	4						135	18	117	4 семестр								
										12	6	117						
ВПО базасында сырттай, мамандану практикумы 4	5				5		90	12	78	5 семестр			6	6	78	2	6	
										225	30	195						

Ўсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі:

1. Гаврилов В.Е. Составление и использование психологических характеристик профессин в целях профориентации. - Л., 1988.
2. Дмитриева М.А. Исследование представлений субъекта труда о необходимых для деятельности свойствах личности.
3. Дмитриева М.А., Крылов А.А., Нафтульев А.И. Психология труда и инженерная психология. - Л.1979.
4. Информационно-поисковая система "Профессиография" под ред. Е.А. Климова. - Л., 1972.
5. Методология исследований по инженерной психологии и психологии и психологии труда I под ред. А.А. Крылова. -Л.1974. -Ч.I.
6. Практикум по инженерной психологии и психологии труда I Под ред. А.А. Крылова.- Л., 1983.
7. Практикум по психологии профессиональной деятельности и менеджмента I Под ред. Г.с.Никифорова. М.А.Дмитриевой. :: /Я.М.Снеткова. - СПб: Изд-во "Питер", 2001.
8. Битянова М.Р. Организация психологической работы в школе. - М., 1998 9 ... Бурменская Г.В., Карабанова О.А. и др. Возрастно-психологическое консультирование. - М., 1990
9. Основы возрастно-психологического консультирования. Уч-метод.пособие: - М., 1991
10. Рогов Е.И. Настольная книга практического психолога в образовании. М., 1995
11. Психологическая служба в школе!Под ред. Э.-М.Ю.Верник и Таллин, 1983
12. Тетенькин Б.С. Психологическая служба школы. - Киров, 1991 14. Ратнер К. Помощь трудным детям. - М., 1995

Қосымша:

13. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика личности.- Киев, 1989.
13. Измайлов Ч.А., Михалевская М.Б. Общий практикум по психологии.; М., 1983
14. Краткий психологический словарь Под ред. А.В. Петровского, В. Ярошевского). - Ростов -на- Дону: "Феникс", 1998.
15. Общая психодиагностика Под ред. АЛ, Бодалева, В.В. Столина.- М., 1987.
16. Основы психодиагностики Под ред. АГ.Шмелева.1996.
17. Практикум по психологии Под ред. АН. Леонтьева, Ю.Б. Гиппенрейтер. - М., 1972
18. Практикум по общей, экспериментальной и прикладной психологии. Учеб.пособие / Под общей ред. А Л. Крылова, С.А. Маничева. - СПб.:. Изд-во "Питер" / - 2000.
19. Практикум по экспериментальной и прикладной психологии / Под ред. А.А. Крылова. Л.,- 1990
20. Гильбух Ю.З. Учитель и психологическая служба школы. Киев,

1993

21. Диагностика школьной дезадаптации: М., 1993

22. Красило А.И., Новгородцев АЛ. Статус психолога и проблемы адаптации в учебном заведении. М., 1995

23. Лусканова Н.Г. Методы исследования детей с трудностями в обучения М., 1993

24. Овчарова Р.С. Справочная книга школьного психолога. М., 1993

25. Рабочая книга школьного психолога / Под ред. Дубровиной. М., 1991

26. Солнцева Л.С, Галкина Т.В. Метод исследования личности учащегося. М., 1993

27. Спиваковская АС. Профилактика детских неврозов. М., 1988